

Téma 2: Nomenklatura plemien psov / Aplikácia testov pri využívaní psov človekom

Prednáška

Domestikácia psa

Životné cesty dvoch živočíšnych druhov, pračloveka a vlka, sa skrížili asi pred 14 000 rokmi. Dodnes nikto úplne nevysvetlil ako sa to stalo. Pračlovek a vlk boli konkurenčné druhy. Ako vieme konkurenčné druhy sa v prírode príliš v láske nemajú. Existujú len teórie. Pravdepodobne tieto dva živočíšne druhy zistili, že sa navzájom dokážu vhodne dopĺňať pri love zveri.

Človek využíva vlastnosti psov od nepamäti. Vlci a neskôr psy, oproti človeku pri lovení vynikali rýchlosťou a schopnosťou stopovať zver. Človek zas vedel zver pomocou primitívnych zbraní rýchlejšie zabiť.

Prvé využitie psov bolo na lov zveri, kde človek využíval pôvodné vrodené vlastnosti ako stopovanie, hľadanie, durenie zveri a zadržanie zveri.

V minulosti sa uvažovalo, že pes mal okrem vlka viacerých predkov ako kojotov a šakaly.

Genetické analýzy potvrdili, že jediný predok všetkých plemien psov je len jediný druh a to vlk.

Lovecké vlastností psov využívame nie len pri samotnom poľovnom využití ale oslabené lovecké vlastnosti sa využívajú aj pri pasení.

Prostredie, v ktorom človek žil a druh lovenej koristi determinovali morfológické a psychické charakteristiky pravekých psov. Využívanie vlastností a inštinktov je vždy úzko súvisiace so základnými potrebami ľudí. Človek prvýkrát v histórii vstupuje do selekcie génov populácie zvierat pri psoch. Vyraďuje dominantné a agresívne jedince, ktoré človeka nerešpektujú ako vodcu svorky. Začína sledovať povahové vlastností a ovplyvňuje ďalšie generácie psov.

Postupom času sa psy začínajú využívať okrem lovu aj na iné činnosti. Využívanie psov rôznymi národmi, v rôznych geografických a klimatických podmienkach a s rôznym cieľom pracovného, či spoločenského využitia, viedlo ku vzniku mnohých plemien s rôznym zameraním ich práce.

Pes sa v priebehu evolúcie stáva takmer všetkým, čím je aj človek. Stáva sa lovcom a ochrancom ľudského obydľia. Je zaujímavé, že zo psa, ktorý loví zver sa stáva ochranca stáda a pastier, ktorý len zaháňa pasúce sa zvierata. Je využívaný na ťahanie hlavne saní na snehu. Využíva sa pri vojnových výpravách. Služí aj pre zábavu, hlavne zápasy psov medzi sebou navzájom ale aj s inými druhmi zvierat. Obľúbené sú súboje psov s býkmi, s medvedmi a ďalšími druhmi. S týmto cieľom vznikajú dokonca plemená špecifické pre súboje s býkmi napríklad bullteriér. Pes je od začiatku domestikácie tohto druhu prakticky až do dnes niektorými národmi využívaný ako jatočné zviera. Niektoré národy už v dávnej dobe začínajú psa využívať na spoločenské účely.

Za druhé využitie psov ľuďmi sa považuje využitie ako pomocníka pri ochrane stád a pasení.

Pastierske správanie pri psoch je modifikované predátorské správanie. Selektívnym šľachtením psov sa podarilo minimalizovať prirodzený sklon považovať hospodárske zvieratá za potencionálnu korisť, no zároveň zachovať niektoré lovecké vlastnosti voči dravej zveri, čím vznikol veľmi efektívny pastiersky pes.

V rámci agrárneho sektoru využívame pri hospodárskych zvieratách hlavne vlastnosti psov, ktoré nám pomáhajú pri rôznych pracovných operáciách so zvieratami a nahrádzajú tak ľudskú pracovnú silu. Patrí tu :

pasenie stáda, kde hovoríme o pastierských psoch,

stráženie stáda, kde hovoríme o ovčiarských psoch,

a hnanie stáda, kde využívame dobytkárske psy.

Vo všetkých prípadoch ide o potlačené lovecké vlastnosti, so snahou nahnať zvieratá pred ALFA jedinca, podobne ako je to pri love vlkov. ALFA jedinca predstavuje človek - psovod.

Posledná fáza lovu – usmrtenie koristi je pri týchto psoch potlačená. Občas sa pri niektorých jedincoch objaví. Je nežiadúca. Slabší prejav tejto vlastností je možné potlačiť výcvikom. Takéto jedince by sa nemali využívať v reprodukciu.

Lov zveri v stredoveku bez psov bol nemysliteľný. Ľudia mali vtedy zbrane, ktorými dokázali účinne loviť len do niekoľko desiatok metrov. Psy sa využívali na to aby zver vystopovali, konkrétne psy stopári. Pracovali na dlhej stopárskej šnúre. Dokázali sa sústrediť na starú stopu zveri. Pokiaľ zver vystopovali až po miesto odkiaľ ušla, tak potom sa na teplú stopu zveri vypúšťala svorka duričov. Duriče zver dohnali, držali až sa jej dokázali lovci zmocniť.

Vyvíjajú sa i bojové psy, pastierske a strážne. Človek už zasahuje do plemenitby psov. Začína spájať žiadúce genotypy.

Novovek je typický ustáľovaním plemien.

Pracovné využitie psov sa dá rozdeliť na lovecké psy, psy využívané vo vojne a v službe. Psy ochraňujúce obydlie voči zlodejom, voči zveri a hlodavcom. Psy využívajúce na pasenie a ochranu stáda.

Takisto sa šľachtia psy slúžiace pre zábavu ľudí. Prakticky do 20. storočia sú populárne zápasy psov. Poľovné využitie psov je dodnes populárne. Od začiatku novoveku sa objavuje športové využitie psov. Pri stavačoch to boli field trialy, ktoré sú populárne dodnes. Dnes poznáme mnoho možností športového využitia psov. Veľmi populárne je Agility. Športová kynológia je taktiež veľmi populárna v súčasnosti. Čoraz viac si psy upevňujú medzi ľuďmi spoločenské postavenie, v rámci, ktorého sa nevyžaduje žiadna práca od psa, len hrajú úlohu spoločníka. Mnoho plemien v minulosti využívaných na prácu po prejavení záujmu spoločnosti o ich exteriérové vlastnosti, strácajú vlohové pracovné vlastnosti.

V súčasnosti je kynológia riadená vrcholovou svetovou organizáciou chovu psov známou pod skratkou FCI. Vybrané krajiny sú buď členmi, asociovanými členmi, môžu byť viazané s FCI rôznymi zmluvami alebo sú bez akejkoľvek súvislosti s FCI.

Ciele chovu psov na celom svete sú v súlade s pravidlami a právnymi predpismi jednotlivých krajín. Patrí tu podporovanie a propagácia chovu, registrácie a využívania čistokrvných psov s preukazom o pôvode, zabezpečujúc, aby ich funkčné, zdravotné a fyzické vlastnosti spĺňali štandard daný pre každé príslušné plemeno, čo im umožňuje pracovať a vykonávať rôzne funkcie v súlade so špecifickými vlastnosťami ich plemena. Ochrana využívania, držby a chovu čistokrvných psov s preukazom o pôvode v krajinách, v ktorých má Asociácia Člena alebo Zmluvného partnera; podpora neziskovej výmeny psov a informácií o kynológii medzi Členmi a Zmluvnými partnermi a iniciovanie organizovania výstav, testov, skúšok, konferencií, športových a vzdelávacích podujatí, využívanie psov v záchranných operáciách a na iné špeciálne účely ako sú terapia, pomoc a iné aktivity súvisiace so psami. Presadzovanie a podpora kynológie a starostlivosti o psov na celom svete v rámci kompetencie každého Člena alebo Zmluvného partnera a v rozsahu, ktorý je možný pre každého Člena alebo Zmluvného partnera.

Obrovskú úlohu v súčasnosti zohráva udržanie pôvodných pracovných vlastností plemien, nakoľko za posledné obdobie je evidovaný pokles pracovných vlastností u mnohých pracovných plemien a preferovanie hlavne ich exteriérových vlastností.

Takmer 400 uznaných plemien psov sú z hľadiska organizačného zatriedené do 10 skupín FCI. Plemená sú v skupinách zatriedené podľa určitých spoločných charakteristík. Preraďovanie plemien medzi skupinami je možné ale výnimočné, podlieha zložitému procesu. Vznik nových plemien je tiež možný, podlieha „procedurálnemu postupu uznania nového plemena“. Realizuje sa jeho šľachtenie a uznanie najprv na národnej úrovni, neskôr na medzinárodnej úrovni. Celý proces je striktné popísaný.

Pomenovanie a zoradenie skupín plemien psov má svoje presné poradie a znenie.

Skupina sú Pastierske a dobytkárske psy s výnimkou švajčiarskych salašníckych psov.

Skupina sú Pinče a bradáče, Molosoidné plemená, Švajčiarske horské a salašnícke psy.

Skupina sú Teriéry.

Skupina sú Jazvečíky.

Skupina sú Špice a primitívne respektíve pôvodné plemená psov.

Skupina sú Duriče, farbiare a príbuzné plemená.

Skupina sú Stavače.

Skupina sú Retrivery, Sliediče, Vodné psy

9 Spoločenské a sprievodné psy.

Chrty.

Pastierske a dobytkárske psy s výnimkou švajčiarskych salašnických psov sú psy, ktoré boli šľachtené na ochranu stáda pred divou zverou, ochranu obydľia, nemajú úplne vyvinutý lovecký pud. Stavba tela je prispôsobená na každodennú prácu, sú húževnaté a vytrvalé. Prispôsobené na nepriaznivé klimatické podmienky. V srsti pesíky majú ochrannú funkciu, dobre po nich steká voda. Majú hustú podsadu a hrubú vrstvu podkožného tuku, čo ich chráni voči stratám tepla.

Do tejto skupiny sú zaradené aj služobné plemená, ktoré sa vyznačujú učenlivosťou, vrodenu nedôverčivosťou voči cudzím osobám, pracovitosťou a vynikajúcim čuchom.

Druhá skupina sú Pinče, bradáče, molosoidné a švajčiarske salašné psy.

Dogovité plemená boli šľachtené na psie zápasy, stavbou tela sú prispôsobené na boj. Majú široký postoj predných končatín a dobre osvalený hrudník, silné čeľuste so silným záhryzom. Majú lymfatickú konštitúciu s množstvom voľnej kože.

Táto skupina je rozdelená na 3 sekcie: Pinče a bradáče, Molosoidné psy a Švajčiarské salašnické psy.

Skupina teriérovo je pomerne rozmanitá skupina. Sú temperamentné, hlasité, húževnaté a samostatne pracujúce. Pôvodne vyšľachtené na lov zveri, hlavne líšok a jazvecov pod zemou v brlohoch. V brlohoch pracujú plemená s výškou v kohútiku do 40 cm ostatné pracujú na povrchu, sledia a duria zver. Delia sa na hladko, hrubosrsté a dlhosrsté plemená. Pomerne veľké množstvo pôvodne loveckých plemien už stratilo lovecké vlastnosti. Nachádzajú svoje uplatnenie ako spoločenské plemená.

Skupina má 4 sekcie: Vysokonohé teriéry, Nízkonohé teriéry, Teriéry typu bull a Trpasličie teriéry.

Jazvečíky sú pomerne vyrovnaná skupina typická dlhým formátom tela, kde pomer výšky v kohútiku a dĺžky tela predstavuje 1 ku 1,7 až 1,8. Ten je vyvolaný genetickou poruchou rastu dlhých rúrovitých kostí takzvanou achondropláziou. Príliš dlhý telesný rámec s pomerom nad 1 ku 2 nie je žiaduci. Prvé zmienky o psoch podobných jazvečíkom sa zachovali už z obdobia 5000 rokov pred našim letopočtom. Žiaľ v súčasnosti sa objavujú aj názory o úplnom zákaze chovu jazvečíkov. Príčinou je to, že je to podporovanie genetickej anomálie. Jazvečíky však patria medzi pomerne zdravé a dlhoveké plemená psov.

Pôvodne boli šľachtené na lov líšok, jazvecov ale aj vydier, bobrov a králikov pod zemou.

Za krajinu pôvodu sa považuje Nemecko. Sú to poľovné psy veľmi odvážne, vhodné pre prácu aj nad zemou. Majú výborné stopovacie vlastnosti, hľadanie, hlasitosť na teplej stope zveri, orientácia, sledenie a durení zveri.

Podľa druhu srsti ich delíme: krátkosrsté jazvečíky, hrubosrsté jazvečíky a dlhosrsté jazvečíky. Jazvečíkov rozdeľujeme na tri veľkosti. V minulosti tým ukazovateľom bola hmotnosť, od roku 2019 je to obvod hrudníka. Ten sa meria vo veku minimálne 15 mesiacov. Je presne definované miesto merania. Podľa obvodu ich rozdeľujeme na Štandardné jazvečíky s obvodom hrudníka pri psoch od 37 až do 47 cm a pri sukách 35 až 45 cm. Strednej veľkosti sú trpasličie jazvečíky s obvodom hrudníka pri psoch od 32 do 37 cm a pri sukách 30 až 35 cm. Najmenšie sú králičie jazvečíky s obvodom hrudníka pri psoch 27 až 32 cm a pri sukách od 25 do 30 cm.

Kombináciou troch typov srsti a troch veľkostí máme pri jazvečíkoch 9 variet.

V rámci 4. FCI skupiny Jazvečíkov hovoríme o 9 varietach. Na poľovanie sa využívajú hlavne štandardné jazvečíky. Trpasličie a králičie rázy jazvečíkov nachádzajú v poľovníctve obmedzené uplatnenie. Prednosťou môžu byť ich stopovacie vlastnosti. Pracovným využitím králičích a trpasličích variet pri jazvečíkoch bolo okrem brlohárenia na líšku aj brlohárenie na vydry, bobrov a králikov. V súčasnosti sú jazvečíky obľúbené plemená na celom svete, no na poľovné využitie sa využívajú už len v Európe.

Špice a primitívne respektíve pôvodné plemená sú plemená pomerne málo zmenené voči vlkovi divo žijúcemu predkovi. Nápadne sa naňho podobajú hlavou, ušnicami a osrstením.

Špice majú štvorcový rámec tela, klinovitú hlavu, malé stojace uši, hustú podsadu, pás hustejšej kožušiny okolo krku, chvost je stočený a nesený nad chrbtom.

Z pracovného hľadiska pomerne rozmanitá skupina v rámci, ktorej sa nachádzajú psy poľovné, ťažné i pastierske.

Táto piata skupina FCI má 7 sekcií. Delí sa na Severské saňové psy, Severské poľovné psy, Severské strážne a pastierske psy, Európske špice, Ázijské špice a príbuzné plemená Praty, a primitívny typ - Poľovné psy .

Duriče boli v minulosti veľmi preferované poľovné psy. Šľachtenie bolo zamerané na hľadanie zveri a jej vydurenie z lesa a húštin. Dôležité vrodene vlastnosti u duričov sú odvaha voči zveri, hlasitosť na teplej stope zveri, orientácia v lese, stopovanie a záujem o zver.

Farbiare sú psy, ktoré vynikajú stopovacími vlastnosťami. Dokážu sa sústrediť na vypracovanie stopy starej často nad 20 hodín. Sú to špecialisti na stopovanie hlavne jelenej zveri, ale aj danielaj a muflónaj.

Skupina sa delí na 3 sekcie: Duriče, Farbiare a Príbuzné plemená.

Stavače sú pomerne moderné lovecké psy. Boli vyšľachtené z duričov. Človek geneticky podporil vlastnosť vystavovania zveri, kedy psovita šelma po lokalizácii koristi krátko nehybne stojí a čaká na správny moment aby sa následným skokom zmocnila koristi. Stavače človek špecializoval na prácu s malou zverou. V niektorých krajinách sa využívajú aj na prácu s veľkou zverou.

Stavače sú psy, pre ktoré je typické systematické hľadanie malej zveri na poli. Pracujú s vysokým nosom. Prijímajú pachy, ktoré im prináša vietor.

Majú genetickú vlastnosť vystavovanie zveri. Pokiaľ zacítia zver v poraste tak ju vystavia nehybným postojom, Pokiaľ zver ustupuje, alebo je pomerne ďaleko tak za ňou postupujú pomalým približovaním sa. Udržiavajú si pachový kontakt so zverou.

Ich hlavná práca je práca na poli, kde vynikajú systematickým prehľadávaním poľných porastov, no dobre pracujú aj vo vode a v lese.

Vyžaduje sa od nich aj aportovanie ulovenej zveri až do veľkosti líšky.

Skupina má 2 sekcie a to Kontinentálne stavače a stavače pochádzajúce z ostrovov Britské a írske. Plemená z druhej sekcie stavačov vynikajú rýchlosťou, výborným čuchom a vystavovaním zveri. V pôvodnej krajine ich využívali hlavne na hľadanie a vystavovanie pernatej zveri. Takzvanú prácu pred výstrelom. V práci po výstrele viac vynikajú kontinentálne Skupina 8 FCI sú plemená psov pôvodne vyšľachtené v minulosti na lov, no mnoho z nich už úplne stratilo lovecké vlastnosti a sú využívané len ako spoločenské psy. Niektoré z týchto plemien vďaka svojim vlastnostiam nachádzajú uplatnenie ako slepecké a asistenčné psy. Prípadne aj ako psy využívané na službu, či už v armáde, alebo polícií.

Slidiče boli vyšľachtené poľovníkmi na vytrvalé prenasledovanie zveri v húštinách. Pracujú s obrovskou chuťou na pomerne krátku vzdialenosť pred lovcom. Majú takisto výborné stopovacie vlastnosti.

Skupina má 3 sekcie a to sú retrívry, kde patrí aj veľmi populárny labradorský retriever. Ďalej sú to sekcie slidiče a vodné psy.

Skupina 9 FCI nazvaná spoločenské plemená je pomerne rôznorodá skupina. Väčšina plemien je miniatúrnych. Mnohé boli uctievané, chované v zámkoch, hradoch. Naháče boli vyšľachtené

pre alergikov. Uplatnenie nachádzajú len ako spoločenské psy. Mnoho plemien z tejto skupiny boli v minulosti chované za účelom pracovného využitia. Záujem spoločnosti o ich charakteristické vlastnosti spôsobil úplnú stratu vlôh pre prácu.

Táto skupina má až 11 sekcií.

Skupina 10 FCI nazvaná chrty je pomerne vyrovnaná skupina.

Sú to pôvodne rýchle lovecké psy loviace zrakom. Pracovali vo svorkách a štváli zver, celé telo majú prispôbené na rýchly beh. Mnoho z plemien v tejto skupine už úplne stratilo lovecké vlastnosti. Nachádzajú uplatnenie len ako spoločenské psy, prípadne sa uplatňujú v rámci športového využitia na dostihy chrtovej.

Skupina má 3 sekcie a to dlhosrsté chrty, drsnosrsté chrty a krátkosrsté chrty.

Tak ako pri iných hospodárskych zvieratách aj pri psoch využívame rôzne spôsoby testovania. Testy sú zamerané na zistenie povahových vlastností, dosiahnutého stupňa výcviku psa a na vlohové vlastnosti. Vlohové vlastnosti sú pomerne zložité z hľadiska testovania, pretože mnoho z nich potrebuje správny postup prebudenia konkrétnej vlohy. Napríklad pri stavačoch nemôžeme počítať s tým, že pes pri prvom kontakte s bažantom zver hneď ukáže vystavením. Vystavovanie bažantov ako vloha sa však postupom času prebudí v stavačovi. Značný vplyv tu majú aj negatívne skúsenosti s tým, že pri prvých kontaktoch s pachom bažanta mu ten bažant uletí. Podobných prípadov prebudenia vlohových vlastností máme v kynológii mnoho. V rámci riadenej kynológie ľudia vytvorili mnoho rôznych testov pre konkrétny druh práce. Hádam najmarkantnejšie je to v poľovnej kynológii, kde jedinec môže byť pri poľovaní využívaný až vtedy keď má zložené skúšky pre prácu s konkrétnym druhom zveri.

Vo všetkých sektoroch kynológie existujú vypracované skúšobné poriadky prostredníctvom, ktorých sú psy testované. Na základe testovania získavajú hodnotenie, ktoré odzrkadľuje ich povahové vlastnosti, dosiahnutý stupeň vycvičenosti a stupeň vývoja vlohových vlastností. Výsledok hodnotenia značne ovplyvňuje aj ich využitie v plemenitbe psov. Hodnotenie testov robia certifikovaní rozhodcovia, ktorých výchova je metodicky riadená prostredníctvom jednotlivých členských krajín FCI.

Testovanie a využívanie psov na prácu je podmienené výcvikom v poslušnosti. Výcvik v poslušnosti je takmer rovnaký u všetkých plemien. Pri výcviku sa využíva hlavne reflexná teória, alebo asociačné učenie. Výcvik v poslušnosti je zložený z cvikov: privolania psa, sadnutia, ľahnutia, chodenia psa pri nohe, či už pripnutého alebo na voľno. Takisto z cviku zostať na mieste, kde pes musí zotrvať v kľude na konkrétnom mieste.

Reflexná teória využíva poznatky a poveloch a podnetoch pre vytvorenie reflexného oblúka.

Tvorba reflexných oblúkov sa realizuje vždy v presnej postupnosti. Povel a podnet z časového hľadiska sa nemôžu nikdy zameniť.

Povel, za ním nasleduje podnet, ktorý vyvolá v organizme žiadúce podráždenie s následnou žiadúcou reakciou organizmu. Pokiaľ je cvičiteľ s výsledkom spokojný tak psovi poskytne odmenu.

Pri správnom opakovaní danej schémy sa vytvorí požadovaný podmienený reflexný oblúk. Počet opakovaní pre vytvorenie základného reflexného oblúka závisí od viacerých faktorov. Napríklad od povahy jedinca, od prostredia, od výcvikovej zrelosti a ďalších.

Môžeme povedať, že najväčším umením výcviku je v ten pravý moment podať psovi správny podnet.

Asociačné učenie zahŕňa naučený vzťah medzi udalosťami, medzi ktorými sa vytvárajú spojenia, ktoré vedú k úspešnému riešeniu situácie. Pes k určitému povelu vie priradiť konkrétnu činnosť. Napríklad k povelu sadni vie priradiť, že zadok psa ma byť pri zemi. Nevýhodou asociačného učenia je, že pes zapája do procesu vykonania cviku aj vedomie, čím stále má možnosť prehodnotiť, či je výhodné preňho konkrétnu činnosť vykonať.

Poznáme dva základné spôsoby výcviku psa.

Hravý spôsob využíva prirodzenú schopnosť psa hrať sa. Hru považujeme za najmiernejší nátlak na psa. Cvičiteľ motivuje psa na krmivo alebo hračku. Podstatou je aby výcvik skončil vtedy, keď to ešte psa baví, v najlepšom treba prestať. Nikdy sa nesmieme dostať do stavu, že pes nám už z dôvodu únavy odmietne vykonať cvik. Treba zistiť, čo vyvolá danú reakciu, aký vhodný podnet vyvolá činnosť, ktorú chceme naučiť. Napríklad, čo vyvolá štekatie, sadnutie a podobne. Forma výcviku sa využíva hlavne pri šteňatách a mladých psoch. Forma je vhodná pre výcvik povahovo slabých psov. Výhody spočívajú v tom, že nemôžeme psa pokaziť nesprávnym výcvikom a zlepšuje sa kontakt medzi psom a psom. Nevýhody sú hlavne nepevnosť reflexných oblúkov, pes pracuje len ak sa mu chce pracovať. Pri nezáujme psa vykonať cvik, nevieme ho donútiť aby požadovanú činnosť vykonal.

Opakom hravého spôsobu výcviku je nútený spôsob. Podstatou tohto spôsobu je aby pes pochopil, že daný cvik musí vykonať a neexistuje iná možnosť. Tento spôsob vyžaduje určitú prax a dobré poznanie povahových vlastností jedinca. Máme len obmedzené využitie pri povahovo slabých psoch. Výhodou je, že je možné cvičiť psa v každom veku okrem obdobia do 6 mesiacov. Nevýhodou je možné zradenie psa, kedy pes stráca dôveru voči cvičiteľovi. Takisto nevýhodou je narušenie dobrého vzťahu medzi cvičiteľom a psom. Pri nesprávnom postupe psy nepracujú...

Privolanie sa považuje za najdôležitejší cvik. Prostredníctvom privolania dokážeme značne ovplyvňovať činnosť psa. Pes po privolaní má sadnúť pred psodoma, k nohe alebo sa pripojiť chôdzou k našej ľavej nohe.

Využívame povel napríklad ku mne, ohlásenie psa jeho menom, alebo pri poľovních plemenách dvojité zapískanie píšťalkou. Bez toho aby nás jedinec rešpektoval nedokážeme ho odvolať od vecí zaujímavých pre psa. Prostredníctvom hravej formy výcvik v privolaní realizujeme tak, že vyčkáme na situáciu, kedy je pes vzdialený od nás, dáme povel a následne utekáme opačným smerom od psa. Docielime tým to, že pes beží za nami. Je možné využitie odmeny - žrádla, čiže chuťovo-dráždivej metódy, čím výsledný efekt ešte zvýrazníme.

Nútená forma výcviku je realizovaná tak, že jedinca ovplyvňujeme prostredníctvom ľahkej šnúry. Po povel psa mechanicky pritiahneme pred k nám. Elektrický výcvikový obojek, je možné využiť, no nie je to najšťastnejšia voľba. Prostredníctvom elektrického výcvikového obojka dokážeme využívať korekčné impulzy na veľkú vzdialenosť.

Sadnutie je cvik, ktorý sa bude využívať v mnohých prípadoch, napríklad pri odovzdávaní aportu.

Hravá forma spočíva v tom, že po povel sadni ukážeme psovi hračku nad úrovňou očí, tak aby bola preňho najvhodnejšia poloha, pri ktorej sa pozerá na hračku po sediaci.

Nútená forma spočíva v podaní podnetu po povel takom, ktorý zabezpečí uvedenie jedinca do polohy sadni. Často ten podnet pre psa nie je príjemný, čo má za následok tvorbu pevnejšieho reflexného oblúka. Jednou z možností prevedenia podnetu je, že po povel mykáme vôdzkou šikmo hore smerom dozadu. Psovi je to nepríjemné, hľadá polohu, pri ktorej by činnosť prestala až nakoniec si sadne a nepríjemné mykanie prestane. Ďalšou z možností je, že cvičiteľ využije podnet tlaku ruky. Psa má v stoji. Držíme ho ľavou rukou za obojek a pravou za bedrá. Po povel zatlačí pravou rukou psovi na bedrá tak aby sa posadil.

Cvik ľahnutia, alebo takzvaného daunovania sa považuje za druhý najdôležitejší cvik.

Pes v polohe daun má mať panvové končatiny pod telom a hrudníkové narovnané pred telom. Pri poľovních plemenách vyžadujeme aby hlava bola na zemi medzi prednými končatinami. Pri služobných plemenách má byť hlava hore. Cvik sa využíva na tlmenie neželanej činnosti psa. Je takisto pomocným cvikom pri zložitejšom výcviku.

Z akustických povelov sa využíva povel daun, alebo ľahni, dlhé zapískanie píšťalkou, alebo vyslovenie tichého ččččč. Pri hravom spôsobe umiestňujeme hračku tak aby pes zaujal polohu ľahni. Hravá forma je veľmi nespoľahlivá pri pracovných psoch.

Pri nútenom spôsobe psa držíme pravou rukou za temeno a ľavou za bedrá po povelu ho uvedieme tlakom rúk do polohy daun.

Na povel zostaň má pes zostať na danom mieste až kým ho neodvedieme preč. Nikdy psa z povelu zostaň neodvolávame na diaľku. Využíva sa povel zostaň, alebo miesto. Tento cvik zásadne cvičíme až po zvládnutí cviku ľahni. S počiatku zásadne psa uviazaného a vybehaného. Je vhodné pokiaľ je pes mierne unavený. Pri odložení môžeme psovi nechať ruksak, alebo bundu, kde pes cíti náš pach.

Pri hravom spôsobe sa snažíme psa presvedčiť, že po chvíli kedy v kľude vydrží dostane hračku. Je to veľmi nespoľahlivý spôsob pri pracovných psoch pre výcvik v odložení. Poskytuje zníženú spoľahlivosť.

Pri nútenom spôsobe nedovolíme psovi opustiť miesto, za tým účelom využívame cvik ľahni, vždy pokiaľ by chcel opustiť miesto.

Tento cvik sa využíva bežne pri práci so psami. Zabezpečí nám to, že ak potrebujeme psa odložiť tak ho necháme na konkrétnom mieste a potom sa preňho vrátíme.

Testovanie poslušnosti psov sa realizuje na mnohých druhoch skúšok, ktoré majú preveriť, či psy sú schopné vykonávať daný druh práce. Poslušnosť hodnotia certifikovaný rozhodcovia s aprobáciou pre konkrétny druh skúšok. Za najvyšší stupeň testovania poslušnosti považujeme športovú kynológiu, kde rozhodcovia hodnotia každú malú odchýlku od požadovaného výkonu. Hodnotenie poslušnosti v rámci poľovnej kynológie nie je tak zamerané na presnosť ale skôr na spoľahlivosť. Hodnotenie poslušnosti v služobnej kynológii je taktiež zamerané hlavne na spoľahlivosť. Poslušnosť je do určitej miery vlastnosť vrodená, no je značne ovplyvnená výcvikom.